

Forstand, hvilket derimod ganske vist tidligere gjaldt om Odense Canal, der var anlagt for Statens Midler.

Ordføreren: Jeg vil begynde med at gjøre det ærede 2det Medlem for 8de Kred (Krog) en Undskyldning, dersom der i mine tidligere Ytringer imod det af ham Fremførte, hvad der var meget imod min Villie, skulde have været nogetstømmest Affærdigende. Grunden til, at jeg ikke svarede udførligt paa, hvad det ærede Medlem havde ytret, var den, at hans Foredrag ikke laa trykt for mig, og jeg frygtede for ikke at have opfattet det rigtigt. Hvad han har ytret, skal imidlertid, naar det foreligger trykt, blive taget under Overveielse i Udvalget mellem anden og tredje Behandling. — Til det ærede 1ste Medlem for 9de Kred (N. Rasmussen) skal jeg tillade mig at bemærke, at det ingenlunde har været Udvalgets Hensigt med at stille sit Vædringsforslag til Lovudkastets § 15 at ville gjøre nogen Indskrænkning i Byraadets Myndighed med Hensyn til Skolevæsenet. Det er blevet filltet i Troen paa, at man viste de Paa-gjældende en større Omfarg og en større Net-færdighed ved at henlægge Afgjørelsen af det Spørgsmaal, hvorvidt der skal anvendes Tvangsmulcter eller ikke, til den Commission, som nærmest kjender og kan kjende saavel Forældrene som Børnene; det er altsaa, for at saavel Forældrenes som Børnenes Interesser kunne blive behørigt varetagne, at Udvalget har fundet det rettest at lægge den omtalte Myndighed hen til Skolecommissionen. Det er jo, hvad jeg beder den ærede Landssthingsmand om vel at lægge Mærke til, ingenlunde det samme Forhold, der i saa Henseende finder Sted i Kjøbstæderne — idetmindste forsaavidt de større Kjøbstæder angaaer — og paa Landet. I de større Kjøbstæder, hvor man ofte har meget over 1000 Børn i de offentlige Skoler, vil det sædvanligt være umuligt for Byraadet at danne sig nogen selvstændig Dom om, hvorvidt der er Føie til at anvende Tvangsmulcter eller ikke. Afgjørelsen heraf skeer jo sædvanligt paa den Maade, at Overlærereren ved Skolen gjør Indstilling til Skolecommissionen om Forsømmelserne, og at denne da

drøfter Spørgsmaalet og derefter tager sin Bestemmelse; men at henlægge denne Virksomhed til Byraadet vilde, i alt Fald i de større Byer, være meget lidet tilraadeligt. Naar den ærede Formand for Udvalget har antydet, at det muligt kunde være hensigtsmæssigt at henlægge Fastsættelsen af Bestemmelsen om, hvorvidt det skal være Skolecommissionen eller Byraadet, der skal bringe Skoletvangen i Anvendelse, til Vedtægten, en Tanke, som allerede tidligere er mig bekjendt fra Udvalget, da skal jeg kun i den Anledning bemærke, at jeg naturligviis gjerne skal være med til paany at tage dette Forhold under Overveielse mellem anden og tredje Behandling. Jeg troer, at der i de ganske smaa Byer maaskee ingen Betænkelighed er ved at lade Byraadet have den afgjørende Myndighed i saa Henseende, og at der altsaa maaskee ved Vedtægten ogsaa paa dette Punkt kan gjøres den nødvendige Forskjel mellem de større og de mindre Byer.

Hvad Havnevæsenet angaaer, da maa jeg tilstaae, at jeg ikke føler mig meget tilbøielig til nu at sige Mere desangaaende efter Alt, hvad derom er blevet udtalt. Jeg troer, at den første Discussion har tilveiebragt en Klaring af de Punkter, som det kommer an paa. Imidlertid den høitærede Indenrigsminister bestandigt fastholder, at Havnevæsenet er et Statsanliggende, er det jo blevet godtgjort, at det af Lovgivningen i mange Forhold har været betragtet som et kommunalt Anliggende, thi uden det vilde der for Exempel ikke være kommet en Bestemmelse om det ind i Anordningen af 24de October 1837 om Kjøbstædernes oekonomiske Bestyrelse, og uden det vilde de Udtryk, som ere brugte i den første Kongelige Resolution, der ordner dette Forhold, nemlig Resolutionen af 4de April 1798, umuligt kunne have lydt, som de lyd. Forholdet er i Virkeligheden det, at der har gjort sig veglende Betragtninger gjældende med Hensyn til dette Spørgsmaal. I de Tilfælde, hvor der blot har været Tale om Herredømmet over Havnenes Bestyrelse, har der været Tilbøielighed hos Statsmagten til at sige, at Staten var Herre over de kommunale Havne; hvis der derimod har været Tale om, at der skulde udredes Penge, at der skulde betales Noget, har